

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719203397
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719203397.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Jany Haluškovvej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX, XXX XX J., o zaplatenie 809,52 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 16Csp/59/2019-119 zo dňa 17.12.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v druhom výroku v časti, v ktorej žalobu o zaplatenie 335,31 Eur s príslušenstvom zamietol a v treťom výroku p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zastavil konanie v časti o zaplatenie úroku vo výške 25 % ročne zo sumy 676,74 Eur od 03.06.2016 do zaplatenia (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanému nepriznal náhradu trov konania voči žalobcovi (tretí výrok). Z jeho dôvodov vyplýva, že po vykonanom dokazovaní, aplikujúc ustanovenia §497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej v texte aj "ObZ"), §52 ods. 1, 2, 3, 4, §53 ods. 9, §54a, §100 ods. 1, §101, §103 a §565 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), považoval súd prvej inštancie za preukázané, že právny predchodca žalobcu CETELEM SLOVENSKO a.s. uzavrel so žalovaným dňa 07.01.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanému spotrebiteľský úver na nákup tovaru vo výške 973,80 Eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu, uvedeného v úverovej zmluve; žalovanému vznikol záväzok vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami v 20 mesačných splátkach po 62,03 Eur, so splatnosťou prvej splátky 15.02.2015 a splatnosťou poslednej splátky 15.09.2016, v celkovej sume 1.200,60 Eur, s RPMN 28,06%, výškou úrokovej sadzby 25,00% ročne -fixná, so splatnosťou mesačnej splátky v 15. deň v mesiaci. Žalovaný úver riadne nesplácal, zaplatil len časť dlžnej sumy vo výške 434,21 Eur, preto CETELEM Slovensko a.s. vyhlásil dňa 02.06.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu; žalovanému túto skutočnosť oznámil listom zo dňa 09.06.2016. Žalovaný sa neuhradením mesačnej splátky splatnej k 15.11.2015 dostal do omeškania so splácaním predmetného úveru a pre nesplnenie tejto splátky došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

Súd prvej inštancie posúdil právny vzťah strán sporu z titulu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 07.01.2015 ako spotrebiteľský, pretože žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný zmluvu uzatváral ako nepodnikateľ - spotrebiteľ.

Z dôvodu späťvzatia žaloby v časti o zaplatenie úroku vo výške 25 % ročne zo sumy 676,74 Eur od 03.06.2016 do zaplatenia žalobcom pred prvým pojednávaním okresný súd konanie v tejto časti podľa §145 ods. 2 C.s.p. zastavil bez skúmania postoja žalovaného k späťvzatiu žaloby, pretože jeho prípadný nesúhlas by bol v zmysle §146 ods. 1 C.s.p. bez právneho významu.

Okresný súd v zmysle §54a Občianskeho zákonníka skúmal, či žaloba bola podaná v trojročnej premlčacej dobe. Začiatok jej plynutia posudzoval v zmysle §103 Občianskeho zákonníka. Žalobca označil splátku, pre nezaplatenie ktorej sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním poskytnutého úveru ako tú, ktorú mal žalovaný uhradiť k 15.11.2015, odkedy začala plynúť objektívna trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie úveru, ktorej posledný deň pripadol na deň 15.11.2018. Žalobca podal žalobu dňa 18.05.2019, teda po uplynutí premlčacej doby, preto ju okresný súd v časti prevyšujúcej späťvzatie žaloby zamietol.

Rozsudok pre uznanie nároku okresný súd nevydal z dôvodu, že obsahom odporu žalovaného zo dňa 25.06.2019 nebol uznávací prejav, ale len žiadosť žalovaného o povolenie splatenia dlžnej sumy v splátkach.

4. ahu 6alobu v celom oval záver018.e mieta. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle §255 ods. 1 v spojení s §262 ods. 1 C.s.p. a v spore úspešnému žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, keďže nemal preukázané žiadne jeho trovy konania a ani mu zo spisu žiadne nevplynuli.

2. Proti druhej výrokovej vete rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu sumy 335,31 Eur s príslušenstvom podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v §365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Nesúhlasil s názorom okresného súdu, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa §565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. Z Občianskeho zákonníka, najmä z prvej hlavy ôsmej časti, určujúcej dĺžku premlčacej doby nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom, by mal byť akokoľvek ukrátený o svoje právo na uplatnenie svojich pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Z §565 OZ vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Predmetné ustanovenie predstavuje právo veriteľa, nie je povinnosť. Ak by veriteľ nevyužil svoje právo na splatenie celého zvyšku dlhu, naďalej by bol oprávnený požadovať len zaplatenie už splatných splátok, t.j. premlčacia doba by plynula každej splátke samostatne. Zo súdom prvej inštancie uplatňovaných ustanovení §53 ods. 9 a §565 Občianskeho zákonníka vyplýva len obmedzenie veriteľa, za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatenie celej pohľadávky, t.j. až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním splatnej splátky. Predmetné ustanovenia však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatenia dlhu (02.06.2016) sa jednotlivé mesačné splátky premlčujú samostatne (apríl 2015 až máj 2016) a až ku dňu 02.06.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky, splatné k 15.06.2016 až 15.11.2016. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/216/2018 zo dňa 13.12.2018, na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co/88/2018 zo dňa 27.09.2018 a na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/228/2016 zo dňa 12.04.2017. Uviedol, že dodržal postup v zmysle §53 ods. 9 a §565 Občianskeho zákonníka. Dňa 02.06.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň, t.j. dňa 03.06.2016 žalobca mohol svoje právo vykonať prvý raz. Žaloba bola na okresný súd podaná dňa 18.05.2019, teda v rámci trojročnej premlčacej doby (§101 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na uvedené mal okresný súd správne žalobe vyhovieť minimálne v rozsahu sumy 335,31 Eur s príslušenstvom. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd, ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa §34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa §385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa §379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa §380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhého výroku a v závislom výroku o trovách konania podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

5. V zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§380 ods. 2 C.s.p.).

7. Odvolanie nie je dôvodné. Právne závery súdu prvej inštancie sú súladné s vykonaným dokazovaním, čo je zistiteľné z obsahu spisu. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom i s argumentáciou súdu prvej inštancie.

8. Premlčanie je uplynutie času, ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania znamená, že súd nemôže premlčané právo priznať. Uplatnením námietky premlčania právo nezaniká, a preto povinný subjekt môže aj po uplynutí premlčacej lehoty a po vznesení námietky premlčania dobrovoľne svoj dlh plniť; premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, t.j. súd prihliada na premlčanie v takýchto prípadoch ex offo (§54a OZ).

Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa §100 OZ. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia; dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán; jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania.

V prejednávanej veci je premlčacia doba trojročná (§101 OZ). Keďže zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (§565 OZ), začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (§103 OZ). Podľa §565 druhá veta OZ môže veriteľ právo na vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru pre nesplnenie niektorej splátky využiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

9. Z vyjadrenia žalobcu mal okresný súd preukázané, že v dôsledku neplnenia dohodnutých splátok žalovaným pôvodný veriteľ CETELEM Slovensko, a.s. vyhlásil dňa 02.06.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Urobil tak pre neuhradenie splátky splatnej dňa 15.11.2015; žalobca tieto skutkové závery okresného súdu v odvolaní nezospornil.

10. V prejednávanej veci je potrebné za účelom správneho určenia začiatku plynutia premlčacej doby aplikovať ustanovenie §103 OZ (plnenie dlhu bolo dohodnuté v splátkach) a veriteľ využil svoje právo dané mu v §565 OZ v spojení s §53 ods. 9 OZ (čo nebolo sporné). Premlčacia doba na uplatnenie práva začala veriteľovi v zmysle §103 OZ plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej bola vyhlásená mimoriadna (predčasná) splatnosť úveru, teda splátky, splatnej dňa 15.11.2015, odkedy začala plynúť i všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva. Posledný deň tejto lehoty pripadol na deň 15.11.2018. Na plynutie premlčacej doby nemá vplyv §53 ods. 9 OZ. Uvedené ustanovenie upravuje (svojím spôsobom sprísňuje) podmienky uplatnenia práva veriteľa na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru (o povinnosť veriteľa upozorniť dlžníka - spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, ktoré veriteľ môže uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky), nemá však vplyv na odlišný právny inštitút, ktorým je určenie (podľa tvrdení žalobcu neskoršieho) začiatku plynutia premlčacej doby. Odvolací súd je toho názoru, že začiatok plynutia premlčacej doby je určený vždy kogentne, či už v ustanovení §101 OZ, alebo v ustanovení §103 OZ. Žiada sa poznamenať, že premlčacia doba v trvaní troch rokov je dostatočne dlhá pre to, aby veriteľ uplatnil svoje právo žalobou aj v prípade dodržania postupu podľa §53 ods. 9 OZ. Žalobca doručil žalobu okresnému súdu dňa 18.05.2019, teda po uplynutí zákonom danej premlčacej doby. Okresný súd preto správne premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy žalobcovi nepriznal a rozhodol správne, keď žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

11. Pokiaľ žalobca vo vzťahu k začatiu plynutia premlčacej doby poukazoval na názory vyslovené v iných rozhodnutiach krajských súdov, vydaných v obdobných veciach, odvolací súd uvádza, že za súčasť ustálenej judikatúry je pre účely jej záväznosti potrebné považovať určitý právny názor, opakovane potvrdený najvyšším súdom (nie jedným jeho senátom). Významnú hodnotu má aj to, či bolo takéto rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, teda bolo pripomienkované predpokladaným spôsobom a odsúhlasené príslušným kolégiom, a je tak považované za súčasť ustálenej judikatúry v obdobných veciach. Nie každé súdne rozhodnutie spadá pod širší pojem judikatúry. Pojem judikatúra zahŕňa publikované (v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) rozhodnutia, dotýkajúce sa určitej otázky výkladu právnej normy, ktoré sú bezprostredne záväzné iba pre rozhodnutie v konkrétnej veci, neformálne z nich však často súdy vychádzajú. Publikovanie rozhodnutia v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky je výsledkom dlhodobejšieho procesu, zahŕňajúceho riešenie konkrétnej právnej otázky nielen výkladom sporného ustanovenia súdmi, ale aj napr. akademickou obcou, čo ho odlišuje od bežne zverejneného anonymizovaného rozhodnutia.

12. Žalobca odvolaním formálne napadol aj výrok o trovách. Keďže ide o závislý výrok (§379 písm. a) C.s.p.) od výroku vo veci samej, odvolací súd ho podrobil odvolaciemu prieskumu a zistil jeho súlad s právnou úpravou.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti druhého výroku (v rozsahu sumy 335,31 Eur s príslušenstvom), ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, ako aj v závislom treťom výroku o trovách konania v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

14. Odvolaním žalobcu nenapadnutá časť druhého výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie 474,21 Eur s príslušenstvom zostala nedotknutá (§367 ods. 3 C.s.p.).

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa §396 ods. 1 C.s.p. v spojení s §255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania; zo spisu však odvolací súd zistil, že žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).